

Suupohjan jätelautakunta
Oy Botniarosk Ab

Jätehuoltopoliittinen ohjelma ja jätehuollon palvelutaso

HYVÄKSYTTY

Kaskisten kaupunginvaltuusto 7.2.2023

Närpiön kaupunginvaltuusto 6.2.2023

Isojoen kunnanvaltuusto 7.11.2022

Teuvan kunnanvaltuusto 13.6.2022

Kristiinankaupungin kaupunginvaltuusto 13.6.2022

Karjjoen kunnanvaltuusto 6.6.2022

Kauhajoen kaupunginvaltuusto 30.5.2022

SISÄLTÖ

Johdanto	2
----------	---

Jätehuoltopoliittinen ohjelma, tavoitteet

1. Jätteen synnyn vähentäminen	3
2. Palvelut	4
3. Kierrätysasteen nostaminen	4
4. Osallisuus	5

Palvelutason määrittäminen

Johdanto	6
1. Jätteiden kiinteistökohtainen keräys	7
2. Ekopisteet	7
3. Hyötykäyttöasemat	8
4. Tiedotus ja neuvonta	8
5. Jättemaksut	9
6. Viranomaispalvelut	9

JOHDANTO

Paikallista jätehuoltoa ohjaavat lainsäädäntö ja valtakunnallinen jätesuunnitelma, joka on valtioneuvoston hyväksymä strateginen suunnitelma Suomen jätehuollon sekä jätteen synnyn ehkäisyn tavoitteista ja toimenpiteistä.

Valtakunnalliset kierrätystavoitteet ovat kunnianhimoiset. Yhdyskuntajätteen kierrätysaste tulisi nousta vähintään 65 prosenttiin vuonna 2035.

Valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitetila vuoteen 2030 on:

1. Laadukas jätehuolto on osa kestävästä kiertotaloudesta.
2. Materiaalitehokas tuotanto ja kulutus säästävät luonnonvaroja sekä hillitsevät ilmastonmuutosta.
3. Jätteen määrä on vähentynyt nykyisestä. Uudelleenkäyttö ja kierrätys ovat nousseet uudelle tasolle.
4. Kierrätysmarkkinat toimivat hyvin. Uudelleenkäytön ja kierrätyksen myötä syntyy uusia työpaikkoja.
5. Kierrätysmateriaaleista saadaan talteen myös pieninä pitoisuuksina esiintyviä arvokkaita raaka-aineita.
6. Materiaalikierrot ovat haitattomia ja tuotannossa käytetään yhä vähemmän vaarallisia aineita.
7. Jätealalla on laadukasta tutkimusta ja kokeilutoimintaa ja jäteosaaminen on korkealla tasolla.

Paikallisella tasolla on pystyttävä vastaamaan edellä mainittuihin tavoitteisiin mahdollisimman hyvin, jotta lainsäädännön velvoitteet ja valtakunnalliset tavoitteet voidaan saavuttaa. Tämän pohjalta on tarpeen laatia myös Suupohjan jätelautakunnan alueella jätehuoltopoliittinen ohjelma, joka ohjaa jätehuollon kehittämistä. Ohjelmassa laaditaan kuntien yhteinen näkemys siitä, miten jätehuoltoa tullaan kehittämään pitkällä tähtäimellä. Jätehuoltopoliittisen ohjelman tulee myös antaa suuntaviivat Suupohjan jätelautakunnan ja jäteyhtiö Oy Botnias Ab:n toiminnalle.

JÄTEHUOLTOPOLIITTINEN OHJELMA, TAVOITTEET

1. JÄTTEEN SYNNYN VÄHENTÄMINEN

Jätelain tarkoituksena on edistää kiertotaloutta ja luonnonvarojen käytön kestävyyttä, vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, ehkäistä jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, varmistaa toimiva jätehuolto sekä ehkäistä roskaantumista. (Jätelaki § 1)

Jätelain 8 §:n mukaan kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava seuraavaa etusijajärjestystä: Ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Jos jätettä kuitenkin syntyy, jätteen haltijan on ensisijaisesti valmistettava jäte uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jätteen haltijan on hyödynnettävä jäte muulla tavoin, mukaan lukien hyödyntäminen energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsiteltävä.

TAVOITE

Jätteen määrän vähentäminen on ensisijainen tavoite kaikessa toiminnassa. Tämä tarkoittaa sitä, että jätettä ei synny edes kierrätettäväksi.

TOIMENPITEET

- Tiedotuksen lisääminen
- Sähköisten palvelujen hyödyntäminen
- Lainaustoiminnan lisääminen

SEURANTA

- Yhdyskuntajätteen määrä/henkilö/vuosi

2. PALVELUT

TAVOITE

Asiakkaille tarjotaan riittävä palvelutaso.

TOIMENPITEET

- Jätehuollon palvelutason määrittely ja seuranta
- Toimiva asiakaspalvelu

SEURANTA

- Asiakastyytyväisyys
- Poikkeamat palvelutasosta, määrä ja laatu

3. KIERRÄTYSASTEEN NOSTAMINEN

TAVOITE

Suupohjan seudun kierrätysaste oli vuonna 2020 29 %. Valtakunnallinen yhdyskuntajätteen kierrätystavoite vuonna 2030 on 60 %. Tavoitteen saavuttaminen vaatii kaikkien panostusta mm. lajittelumahdollisuuksien luomista sekä lajitteluaktiivisuuden lisääntymistä.

TOIMENPITEET

- Tiedotuksen lisääminen
- Erilliskeräyksen lisääminen
- Kannustavat jätehuoltomääräykset ja jätetaksa

SEURANTA

- Kierrätysasteprosentti

4. OSALLISUUS

TAVOITE

Osallistetaan alueen kuntalaisia ja asiakkaita. Tehdään yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi.

TOIMENPITEET

- Tehdään kyselyitä ja kuunnellaan asiakkaita
- Sidosryhmäyhteistyöstä tehdään rutiini

SEURANTA

- Sidosryhmätapaamisten määrä vuodessa

PALVELUTASON MÄÄRITYS

Johdanto

Palvelutason määrittämisellä määritellään kuntien (Isojoki, Karijoki, Kauhajoki, Kaskinen, Kristiinankaupunki, Kurikka (Jurvan osalta), Närpiö ja Teuva) omistaman jäteyhtiö Oy Botniasosk Ab:n tarjoamat palvelut kuntalaisille ja kiinteistöille. Lisäksi määritellään se, miten pystytään turvaamaan riittävä palvelutaso ja keräyspaikkojen kohtuullinen saavutettavuus sekä varmistetaan jätemaksujen kohtuullisuus lainsäädännön asettamat veloitteet ja tavoitteet huomioiden.

Palvelutaso on määritetty yhteistyössä omistajakuntien, jäteyhtiön ja jätehuoltoviranomaisen kanssa. Palvelutaso on määritelty yhteisesti koko jäteyhtiön toiminta-alueen kunnille.

Palvelutaso on määritelty seuraavien jätehuoltopalveluiden osalta:

- *Jätteen kiinteistökohtainen keräys*
- *Ekopisteet*
- *Hyötykäyttöasemat*
- *Tiedotus ja neuvonta*
- *Jätemaksut*
- *Viranomaispalvelut*

1. JÄTTEIDEN KIINTEISTÖKOHTAINEN KERÄYS

Kiinteistöittäisellä jätteenkuljetuksella tarkoitetaan kunnan tai kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta, jossa jätteet noudetaan kiinteistölle sijoitetusta keräyspaikasta tai kahden tai useamman kiinteistön yhteisestä (kimppa) keräyspaikasta.

Jäteyhtiö Botniaroskin toiminta-alueella jätteenkuljetus toteutetaan kiinteistönhaltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Kiinteistön haltija tekee itse sopimuksen jäteastian tyhjennyksestä alueella toimivan jätteenkuljetusyrityksen kanssa. Tyhjennysvälit tulee olla jätehuoltomääräysten mukaiset.

Uuden jätelain myötä biojäte ryhdytään erilliskeräämään 1.7.2022 vähintään viiden huoneiston kiinteistöiltä taajama-alueilta ja kunnan hallinto- palvelukiinteistöiltä jäteasetuksen mukaan. Kunnan on järjestettävä erilliskerättävien jätteiden kuljetus kiinteistöiltä. Lakiin kirjattujen siirtymäaikojen mukaan pakkausjätteiden jätteenkuljetus tulee järjestää kunnan järjestämänä 1.7.2023 lähtien ja biojätteen kuljetus aikaisintaan 19.7.2023 ja viimeistään 19.7.2024.

Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa Botniarosk kilpailuttaa bio- ja pakkausjätteiden kuljetukset. Poltettavan jätteen jätteenkuljetus jatkuu kiinteistönhaltijan järjestämänä, ellei jätelautakunta jätelain mukaisen seurannan perusteella toisin päättä.

Tavoite: Erilliskeräyksen aloittaminen ja jätteenkuljetusten siirtyminen kunnan järjestämäksi tehdään mahdollisimman helpoksi asiakkaille. Biojätteiden ja pakkausjätteiden vapaaehtoinen keräys.

2. EKOPISTEET

RINKI-ekopisteitä ylläpitävät tuottajayhteisöt vähintään Valtioneuvoston asetuksen (518/2014) mukaisesti.

Botniarosk on järjestänyt toiminta-alueellaan täydentävää keräystä omilla ekopisteillään. Toiminta-alueella on 92 ekopistettä, joista 64 on Botniarosk Oy:n omalla kustannuksella ylläpitämiä ja loput Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n Rinki-ekopisteitä. Pisteet ovat miehittämättömiä ja niillä vastaanotetaan kotitalouksien lasipakkauksia sekä metallijätettä, ja niissä on Encore

ympäristöpalvelut Oy:n paperinkeräysastia. Rinki-ekopisteillä vastaanotetaan edellä mainittujen lisäksi kartonkipakkauksia sekä viidellä pisteellä muovipakkauksia. Osalla pisteistä on UFF:n vaatekeräysastia.

- ➔ Täydentävien keräyspisteiden määrä ja taso.
  - Mitä jätteitä vastaanotetaan ja missä.

Tavoite: Keräyspisteiden kokonaismäärä (92 kpl kahdeksan kunnan alueella) pyritään pitämään nykyisellään. Keräyspisteiden tasoa pyritään nostamaan siten, että mahdollisimman monella pisteellä vastaanotetaan lasipakkauksia, pienmetallia, kartonki- ja muovipakkauksia sekä keräyspaperia.

3. HYÖTYKÄYTTÖASEMAT

Botniaroskilla on yksi hyötykäyttöasema jokaisessa toimialueensa kunnassa. Hyötykäyttöasemilla vastaanotetaan jätteitä, jotka eivät kuulu kokonsa, määränsä tai laatunsa vuoksi kiinteistön jäteastiaan. Tällaisia jätteitä ovat esimerkiksi sähkö- ja elektroniikkaromu, isokokoiset jäte-esineet, kuten huonekalut, rakennus- ja purkujätteet, vaaralliset jätteet sekä puutarhajäte.

Hyötykäyttöasemat ovat avoinna 1–5 päivänä viikossa, ja niillä asiointi on helppoa, sillä paikalla on henkilökunta neuvomassa mihin konttiin tai astiaan jäte kuuluu laittaa.

- ➔ Aukioloajat
- ➔ Automatisointi

Tavoite: Reagoidaan kävijämäärien kasvuun aukioloaikoja lisäämällä. Pitkän ajan tavoitteena on hyötykäyttöasemien automatisointi (itsepalveluasemat 24/7).

4. TIEDOTUS JA NEUVONTA

Neuvonnan ja tiedotuksen tärkeimpiä tehtäviä on informoida asiakkaita jätteiden oikeasta lajittelusta, ja sitä kautta syntypaikkalajitteluun panostamalla varmistaa jätteiden tehokas ohjaaminen kierrätykseen ja hyötykäyttöön. Asiakkaille annetaan neuvoja jätehuoltoasioissa ja jätteiden lajittelusta, sekä ohjeita liittyen jätteen synnyn ehkäisyyn, kierrätykseen ja kestävään kulutukseen.

Tiedotusta ja neuvontaa tehdään asiakaspalvelussa, luennoilla, julkaisuilla, kampanjoilla, paikallisessa mediassa, sosiaalisessa mediassa jne. Eri kanavia käytetään tiedotuksessa ja neuvonnassa siten, että tavoitetaan kaikki asiakasryhmät.

Tavoite: Lisätä tiedotuksen ja neuvonnan määrää. Ottaa käyttöön uusia neuvontakanavia. Lajitteluesitteitä useammalla alueella käytettävällä kielellä ja huomioon ottaen eri kulttuurien asiantuntemus jätehuollosta.

5. JÄTEMAKSUT

Jätetaksan maksut sisältävät kaikki jätelainsäädännön edellyttämät jätehuollon toteutuksen kustannukset kuten tiedotuksen ja neuvonnan, hallinnon, jätteiden käsittelyn, kaatopaikan maisemoinnin ja jälkihoidon sekä jätehuollon kehittämisen ja tarvittavat investoinnit sekä kaikki jätelautakunnan kustannukset.

Jättemaksut on jaettu ekomaksuihin ja käsittelymaksuihin.

Tavoite: Kannustava taksa.

6. VIRANOMAISPALVELUT

Botniaroskin toimialueen jätehuoltoviranomaisen tehtäviä hoitaa Suupohjan jätelautakunta. Jätelain 23 §:n mukaisen kunnan jätehuoltoviranomaisen tehtäviä ovat mm.

- a) jätehuoltomääräysten hyväksyminen
- b) jätehuoltomääräyksistä poikkeamisesta päättäminen
- c) jätetaksan hyväksyminen
- d) jätemaksuistutusten käsittely ja hyväksymisestä päättäminen
- e) jätemaksujen määrääminen
- f) jätteenkuljetusrekisterin ylläpito
- g) jätehuollon seuranta

Tavoite: Sähköisen asioinnin kehittäminen. Helposti saavutettavat viranomaispalvelut.